

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐาน อิเล็กทรอนิกส์ในคดีอาญา
คำสำคัญ	พยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์/การรวบรวมพยานหลักฐาน/ อำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน/กระบวนการยุติธรรม ทางอาญา
นักศึกษา	กุลนิตา ผาตินาวิณ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.รุ่งแสง กฤตยพงษ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและ กระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2564

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตลอดจนศึกษาแนวคิดหลักการ และบทบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และเครือรัฐออสเตรเลีย เพื่อนำมาวิเคราะห์และเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า การแสวงหาพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ในคดีอาญาของพนักงานสอบสวนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากพยานหลักฐานทั่วไปและอาจเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ หากแต่บทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ในคดีอาญาทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากลับมีเพียงบทบัญญัติกำหนดอำนาจและขอบเขตการใช้อำนาจของพนักงานสอบสวนเป็นการทั่วไป แม้จะมีกฎหมายพิเศษฉบับอื่นที่กำหนดอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าพนักงานตามกฎหมายพิเศษอื่นแล้ว แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากพอ ทั้งยังขาดมาตรการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของพยานหลักฐานที่ได้มาและแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติงานในการรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานด้านการรวบรวมพยานหลักฐานไม่เป็นไปตามมาตรฐานและส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ในคดี

จากการศึกษาจึงเสนอให้ประเทศไทยมีการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยเฉพาะและกำหนดบทบัญญัติอำนาจกับขอบเขตการใช้อำนาจของพนักงานสอบสวน รวมถึงกำหนดกฎกระทรวงเกี่ยวกับแนวทางขั้นตอนในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ของพนักงานสอบสวนให้ชัดเจน เพื่อให้การรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์และการค้นหาความจริงในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นไปอย่างเหมาะสม